

ELS CRÍTICS

literatura
JOSEP MIQUEL BAUSSET

El monjo de Montserrat Josep Miquel Bausset ressenya la biografia que Joan B. Culla ha fet del Pare Bernat Morgades, el «monjo errant», el primer frare català que va entrar a Poblet el 1941, quan només hi havia cistercencs italians.

El primer frare català de Poblet des de la desamortització

Amb Poblet al cap i al cor

JOAN B. CULLA

Pòrtic Edicions
Barcelona, 2021
240 pàgines

Amb *Poblet al cap i al cor*, aquest és el títol del llibre escrit pel professor Joan B. Culla sobre la vida del P. Bernat Morgades (1911-1963), monjo de Poblet. Editada per Pòrtic, aquesta biografia ens presenta en set capítols la vida de fra Bernat, des dels seus orígens familiars i els seus anys de formació, passant pels atzarosos temps de la Guerra Civil, la seua entrada al monestir de Poblet, les tensions entre Poblet i Montserrat, l'anomenat "monjo errant", els amics i els enemics i finalment la malaltia el retorn i la mort del P. Bernat Morgades al monestir de Poblet.

Nascut a l'Espluga de Francolí el 4 de juliol de 1911, Manuel Morgades Òdena, que va ser el segon fill d'un matrimoni de pagesos, als dotze anys ingressà al seminari menor que els paüls tenien a Bellpuig i el 1928 Morgades anà a estudiar al seminari major d'aquesta congregació a Palma de Mallorca. De retorn a l'Espluga, Morgades (que va ser ordenat prevere l'11 d'abril de 1936), va conèixer el diplomàtic i erudit Eduard Toda i Güell.

Després d'acabada la Guerra Civil, Manuel Morgades demanà entrar com

a monjo a Poblet. Així, el 12 d'abril de 1941 a la tarda, Dissabte Sant, Morgades s'incorporà a la comunitat cistercenca. Era el primer monjo català des de la desamortització de Mendizábal, després que Poblet fos refundat per quatre monjos italians el 1940, amb el prior Rosavini al capdavant de la comunitat.

En el seu llibre, Joan B. Culla ens presenta també les tensions de Poblet amb Montserrat, quan els cistercencs italians, dels quals Poblet encara en depenia, no es refiaven de les "idees de l'abat de Montserrat, que voldria fer Sublacense aquesta Comunitat". Els cistercencs italians, infundadament, van començar a sospitar de dom Bernat, ja que segons ells, "així com ha estat la pedra angular de Poblet, em temo molt que en sigui la ruïna", degut als contactes que havia mantingut amb l'abat coadjutor de Montserrat, Aureli M. Escarré. Així doncs, les relacions entre Poblet i Montserrat van començar a refredar-se. Altres afers van posar el P. Bernat Morgades a l'ull de l'huracà, i per això va ser considerat "com un element problemàtic", fins al punt de

Monestir de Poblet

Joan B. Culla

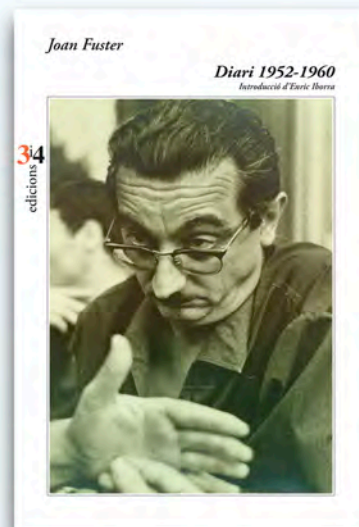
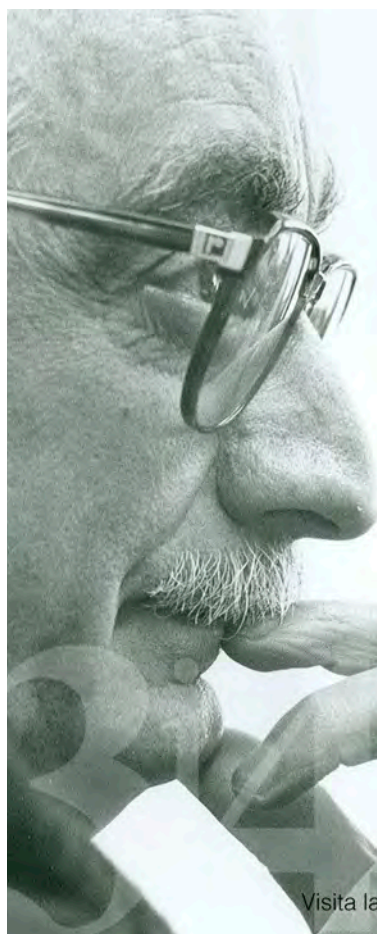

JORDI PLAY/ARXIU

ser qualificat com “la més gran desgràcia de Poblet”. El P. Bernat Morgades va ser castigat i “enviat a França, sense destinació fixa, amb la prohibició de fer-se reveure a Poblet”. Així, el 5 de maig de 1950, el P. Bernat Morgades, en un veritable i injust exili, s’incorporà al monestir de Sant Miquel de Cuixà, “portat aleshores per una comunitat cistercenca on va ser ben acollit”. L’autor ens mostra també en sengles capítols els amics i els enemics del P. Bernat Morgades, i el llibre acaba amb la malaltia, el retorn i la mort a Poblet d’aquest monjo, el 10 de setembre de 1963.

Sant Benet a la seua Regla vol que els monestirs siguens espais de fraternitat i dona aquests consells als monjos: “No guardar ressentiment, no abandonar la caritat, no obrar per enveja, no allevar fals testimoni”. Amb tot, com en el cas del P. Bernat Morgades, no sempre els monjos seguim els consells de Sant abat i així es produeixen casos que no s’haurien de produir.

Com ha pretès amb aquest llibre, el professor Joan B. Culla ha fet justícia davant la memòria del país, de la vida i la trajectòria del P. Bernat Morgades. Així amb un estil àgil i apassionat, l’autor ens mostra la trajectòria dolorosa del P. Bernat Morgades i la injustícia que va patir.

JOAN FUSTER, DIARI 1952-1960

de JOAN FUSTER
Introducció d’Enric Ivorra

NOVETATS 3i4

Edicions Tres i Quatre / València

Pots seguir-nos a **Facebook** i **Twitter**

Visita la nostra botiga virtual en **www.tresiquatre.cat**